

Dovolání manžela ve sporu o rozluku manželství Nejvyšší soud nevyhověl mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolání žalobcovo směřuje toliko do výroku, že vinu na rozvratu manželství nesou obě strany, a domáhá se změny rozsudku odvolacího v ten rozsměr, že na rozvratu má vinu pouze strana žalovaná. Především jest čeliti názoru dovolatele, že posouzení otázky zavinění stran na rozluce (na důvodu rozluky) jest věcí, již jest vyšetřiti z povinnosti úřední. Názor ten jest nesprávný. Zákon (min. nařízení ze dne 9. prosince 1897 čís. 283 ř. zák. § 11) ukládá soudu toliko povinnost, by v rozsudku uznal také, který z manželů má vinu na rozluce, povinnost soudu vyšetřovati z moci úřední vztahuje se však toliko na důvod rozluky, nikoli na otázku zavinění toho neb onoho z manželů; v otázce té zásada vyhledávací neplatí, jest proto v otázce té postupovati podle všeobecných pravidel civilního řádu soudního (srovnej rozhodnutí tohoto soudu ve sbírce Vážný čís. 1626). Důsledkem toho nemohou dojiti povšimnutí vývody dovolání, jimiž se dovolatel snaží docíliti přezkoumání zjištění stolic nižších po stránce hodnocení důkazů, třeba se tak dělo pod rouškou dovolacího důvodu §u 503 čís. 3 c. ř. s.

Čís. 3402.

Jde o plnění jiné věci (aliud), byl-li dodán motor menší výkonnosti, než umluveno.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1924, Rv I 843/23.)

Žalobce koupil v listopadu 1920 od žalovaného motor na nassávaný plyn o 10 HP a zaplatil kupní cenu. Motor byl dodán žalobci v prosinci 1920 a ježto se později zjistilo, že jest slabší výkonnosti (8 HP), žádal žalobce v říjnu 1921 žalovaného, by vzal motor zpět a vrátil mu kupní cenu, a, když žalovaný nevyhověl, domáhal se žalobou zrušení smlouvy a vrácení kupní ceny. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nižšími soudy bylo zjištěno, že žalobce koupil dne 13. listopadu 1920 od žalované úplný motor na nassávaný plyn o 10 HP a že když žalobce dopisem ze dne 16. ledna 1921 oznámil žalované, že na stroji našel červenou značku 8 HP, tázal se jí, má-li na motor certifikát, a žádal o vysvětlení, žalovaná ho ujišťovala, že jest motor o 10 HP a že červená značka značí něco jiného. Z toho jest vidno, že šlo žalobci o motor určité výkonnosti, kteréž však, jak ze znaleckého posudku nižší soudy zjistily, neměl, nýbrž jen asi 8 HP. Uváží-li se ještě, že nižší soudy dále ze znaleckého posudku zjistily, že nejen, že neměl dodaný

motor výkonnosti 10 HP, nýbrž že i jí za žádných okolností nemůže dosíci, nutno dojíti k závěru, že správně věc po stránce právní posoudily, uznávše, že jde o aliud, a důsledkem toho vyhověly žalobní žádosti. Dovolací soud se k tomuto názoru připojuje, neboť nemůže býti pochybnosti o tom, že rozdíl mezi objednaným motorem a dodaným — třebaž byl téhož druhu a složení — byl tak závažným, že při rozumném uvážení věci nemohla by žalovaná ani pokus učiniti, aby tímto motorem dojednanou smlouvu plnila, a nemohla také nikterak očekávati, že si kupující motor podrží jako plnění oné smlouvy. Je-li tomu tak, nelze se dovolávati čl. 247 a násl. obch. zák.

Čís. 3403.

Úmluva manželů o fysickém rozdělení společných nemovitostí za účelem úpravy rodinných a majetkových poměrů před rozvodem od stolu a lože nevyžaduje formy notářského spisu.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1924, Rv I 905/23.)

Žalobkyně sdílela se žalovaným svým manželem i po rozvodu manželství od stolu a lože společnost domácnost. Dne 19. července 1920 (ještě před rozvodem) dohodly se strany v ten rozum, že si jednotlivé pozemky, náležející jim dosavad spoluvlastnicky, jakož i hospodářské příslušenství rozdělí tím způsobem, že některé pozemky (příslušenství) připadnou manželů, jiné pak manželce. Napotomní žaloba manželky o zrušení spoluvlastnictví byla oběma nižšími soudy zamítnuta, odvolacím soudem z těchto důvodů: Pod hledisko nesprávného právního posouzení spadá výtká odvolatelčina, že prvý soud dospěl k mylnému prý názoru, že ujednání stran ze dne 19. července 1920 obsahuje dosud platné punktace o rozdělení společného majetku. Odvolatelka snaží se dovoditi, že toto ujednání platnosti nenabylo, poněvadž jde o úmluvu mezi manželů, která, i kdyby měla povahu pouhých punktací dle ř. 885 obč. zák., potřebovala by ke své platnosti zřízení notářského spisu, a poukazuje na to, že ke smlouvám, jejichž platnost závisí dle zákona ze dne 25. července 1871 čís. 76 ř. zák. na zřízení ve formě notářského spisu, náležejí i smlouvy kupní mezi manželů. Leč v tomto sporu nejde o smlouvu kupní, nýbrž o dohodu, týkající se rozdělení společného majetku, a z doslovu citovaného zákona nedá se odůvodniti, že i platnost smluv tohoto druhu jest vázána na zřízení notářského spisu. To platí jak o smlouvě hlavní, tak o punktacích a proto je námitka nedostatek zachování formy notářského spisu bezdůvodna, nemajíc v zákoně opory. Zmiňuje-li se tedy prvý soud ve svých důvodech o tom, že k vlastnímu provedení ujednané dohody o rozdělení společného majetku dle zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., zejména k sepsání řádné listiny bylo zapotřebí notářského spisu, nelze s tím souhlasiti, a zdá se, že tato zmínka spočívá na nedopatření, vzešlém asi tím, že prvý soud, maje na zřeteli listinu, ke knihovnímu vkladu způsobitou, užil nesprávně označení »no-